

[Hans Pinstrup.]

Realisationen i Aarene 1914—18 indbragte 320 Mill. Kr., medens Genopbygningen af Besætningerne alene i Aarene 1918—25 krævede 468 Mill. Kr. eller 148 Mill. Kr. mere, end Realisationen i Krigsaarene havde indbragt.

Det er det, man i Byerne kalder Landbrugets gyldne Tid. Næppe var denne Genopbygning foretaget, Produktionsapparatet i Orden, før Kronens Parifering ved Lovgivningsmagtens Hjælp fandt Sted, hvilket havde til Følge, at Landbrugets Produkter i Løbet af faa Maaneder faldt 35—45 pCt. og mange andre Eksportvarer i tilsvarende Grad, medens Renter, Skatter, Lønninger og andre Udgifter opretholdtes i fuldt Omfang.

Dette skabte en Uligevægt, et Misforhold mellem Udgifter og Indtægter af den alvorligste Art og satte sine dybe Spor i Landbrugets Økonomi. Ingen, som vil bedømme Tid og Forhold retfærdigt, kan komme uden om dette Tidsafsnit af vor Historie, da Landbruget umiddelbart efter en mægtig Kapitalbinding i Løbet af faa Maaneder ved Indgreb fra Lovgivningsmagtens Side maatte se sine Indtægter falde med 35—45 pCt., medens Udgifterne paa alle Omraader opretholdtes fra Højkonjunktorens Tid uden Hensyn til Kronens ændrede Værdi og større Købekraft.

Det rimelige og retfærdige Krav om en Udligning af det økonomiske Misforhold, som man her ad Lovgivningens Vej skabte, har de nuværende Regeringspartier Gang paa Gang afvist. Afstanden mellem Eksportpristallet, Landbrugets Pristal, og Detail- og Lønningspristal viser, hvor ensidig til Skade for Landbruget og Eksporterhvervene Lovgivningsmagtens Krone-Parifering i sin Tid var, og hvordan Prisniveauet for store Dele af Bybefolkningen ved denne Foranstaltning tilsvarende forhøjedes, som Landbrugets formindskedes, hvordan med andre Ord Byerne har lukreret ved Landbrugets vanskelige Tider.

Denne Kendsgerning vil ikke kunne bestrides, og den bør selv Hovedstadspressen en Gang imellem ofre en Tanke. Ikke mindst kan der for Regeringspartierne være Anledning til at mindes de lykkelige Arbejdsforhold, vi havde i 1924, og havde, fordi der ved Kronefaldet var sket en Tilpasning, hvorved Varepriser, Arbejds løn og Købeevne stod i det rigtige Forhold til hinanden. Da var den økonomiske Ligevægt til Stede, som faar det hele til at løbe rundt, og som betinger Arbejdsløshedens virkningsfulde Bekæmpelse.

Som Bevis for, at dette ikke er nogen løs Paastand, skal jeg med den højtærede Formands Tilladelse citere et Par Linier af den Indberetning, som Direktøren for Arbejdsanvisningen og Arbejdsløshedsforsikringen har afgivet til Socialministeriet, og som bl. a. er optrykt i „Socialt Tidsskrift“. Angaaende Bedømmelsen af den nuværende Arbejdsløshed staar der:

„Som Udgangspunkt er valgt Finansaaaret 1924—25, i hvilket Aar Beskæftigelsesgraden her i Landet havde naaet sit Højdepunkt. Lønforholdene og Prisniveauet havde i dette Aar tilpasset sig saa godt, at samtlige Beskæftigelsesmuligheder her i Landet kunde udnyttes. I den gunstigste Arbejdssæson i Sommermaanederne var man i 1924 nede paa en Arbejdsløshed blandt Lønarbejderne af henved 5 pCt.“

Her understreger man Tilpasningens Værdi, i det hele er det lærerigt at følge Arbejdsløshedens Stigen og Falden fra 1924 til i Dag, alt efter som vi fjerner eller nærmer os økonomisk Ligevægt, Erhvervene og Befolkningsdelene imellem. Pristallene viser, at gennem Aar er meget forsømt, Arbejdsløshedstallet viser Følgerne heraf.

Vor daglige Eksportindtægt paa ca. 3 à 4 Mill. Kr., hidrørende fra Udførsel af Landbrugsvarer, Fisk, Industrivarer, fremskaffet af Handel og Skibsfart, giver os Betingelser, gode Betingelser frem for de fleste andre Lande for at komme igennem Krisen uden ødelæggende Sammenbrud, om vi er rede til at foretage den Udligning af de økonomiske Forhold, der vilde være kommet af sig selv for længe siden, hvis man ikke ad Lovgivningens Vej gennem Valutacentralen ved Kursansættelserne paa Sterling, ved store Toldbeskyttelser havde hindret det, og ogsaa hindret det gennem store Befolkningsdeles mægtige Organisationer. I kortsynet Egoisme har man hidtil fra Regeringspartiernes Side modsat sig en til Bunds gaaende Udligning af de økonomiske Forhold, ja, ligefrem baandlagt den økonomiske Uligevægt.

Men man bør fra Regeringspartiernes Side i Tide betænke, hvad Stilstand og Forarmelse hos Eksporterhvervene, særlig Landbruget, vil bringe af Arbejdsløshed. Man bør betænke, hvad den fra visse Medlemmer i denne Sal saa højt priste Selvforsyningspolitik, gennemført i Landets over 200 000 Landbrugsbedrifter, vil betyde for Beskæftigelsen. Landbrugets Regnskabsresultater for sidste Aar viser, at man har betraadt denne Vej. Medens man her i Rigsdagen taler om at lovfæste 40 Timers